ЕККУ Европадагы Коопсуздук жана Кызматташтык Уюмунун Бишкектеги программалык кеңсеси

ЖАРАНДЫК ПЛАТФОРМА * ГРАЖДАНСКАЯ ПЛАТФОРМА * CIVIC PLATFORM

ЖАРАНДЫК ЛИДЕРЛИК МЕКТЕБИ

ШАЙЛОО ПРОЦЕССТЕРИ. ШАЙЛОО ПРОЦЕССИНДЕГИ ДАТТАНУУНУН ТАРТИБИ

ШАЙЛОО КОМИССИЯЛАРЫНА АРЫЗДАР (ДАТТАНУУЛАР) МЕНЕН КАЙРЫЛУУЧУ СУБЪЕКТЕР

- Шайлоочулар
- Талапкерлер
- Саясий партиялар
- Коммерциялык эмес уюмдар, аладын өкүлдөрү
- Коомдук байкоочулар

ДАТТАНУУЛАРДЫ, АРЫЗДАРДЫ КАРООНУН НАТЫЙЖАСЫ БОЮНЧА ШАЙЛОО КОМИССИЯЛАРЫ ТӨМӨНКҮ ЖООПКЕРЧИЛИКТЕРГЕ ТАРТУУСУ МҮМКҮН:

- Конституциялык-укуктук (шайлоо) жоопкерчилигине
- Кыргыз Республикасынын Укук бузуулар жөнүндө кодексинин нормаларына ылайык жоопкериликке

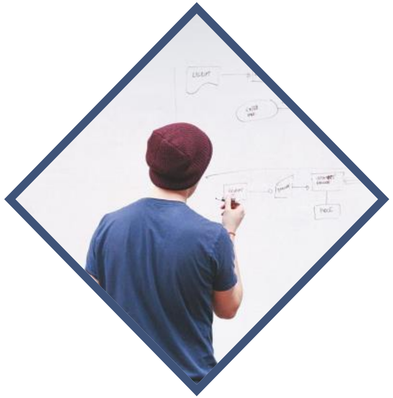

Конституциялык- укуктук (шайлоо) жоопкерчилиги

- Шайлоо мыйзамдарынын өзүндө каралат;

- Шайлоо комиссияларынын чечимдеринин негизинде соттук эмес тартипте ишке ашырылуучу санкциялардын көптөгөн саны;

- Шайлоо укугундагы санкциялар кыска мөөнөттүү мүнөзгө ээ, башкача айтканда шайлоо мыйзамдары боюнча конкреттүү шайлоо өнөктүгүн өткөрүү мезгилинде гана колдонулат.

Даттануулары (арыздарды) кароонун тартиби

1 **УШКнын чечими жана (же) аракети (аракетсиздиги)**

2 **АШКнын чечими жана (же) аракети (аракетсиздиги)**

3 БШК

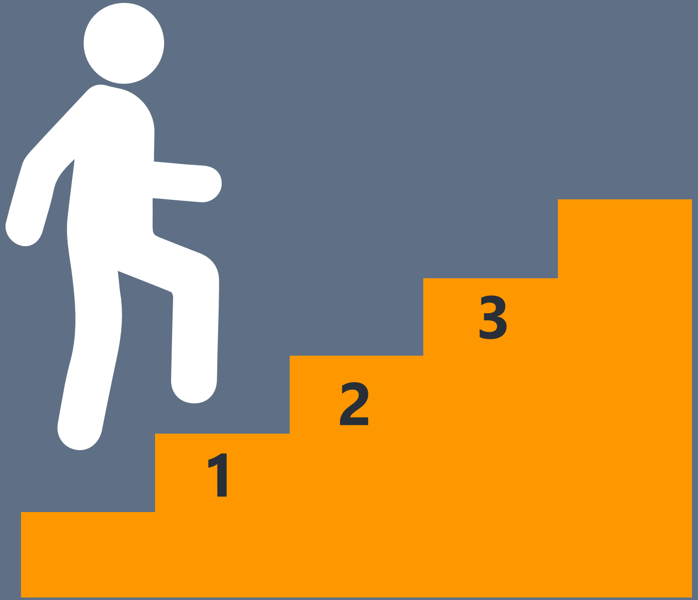

Кыргыз Республикасында шайлоо жана референдум өткөрүүдө шайлоо комиссиялары тарабынан шайлоочулардын жана шайлоо процессинин башка субъекттеринин (катышуучуларынын) арыздарын (даттанууларын) кароонун тартиби жөнүндө жобо
(БШКнын 2017-жылдын 7-июлунудагы № 212 токтому менен бекитилген)

АШК төмөнкү арыздарды (даттанууларды) карайт:

01 **УШК, анын мүчөлөрүнүн чечимин жана (же) аракетин (аракетсиздигин)**

02 добуш берүүнүн жыйынтыгын белгилөө тууралуу участкалык шайлоо комиссияларынын чечимдерин (протоколун)

03 шайлоо процессинин субъектеринин (катышуучуларынын) чечимдерин араткеттерин (аракетсизидигин)

БШК төмөнкү арыздарды (даттанууларды) карайт :

04 **АШК, анын мүчөлөрүнүн чечимин жана (же) аракетин (аракетсиздигин);**

05 добуш берүүнүн жыйынтыгын белгилөө тууралуу аймактык шайлоо комиссияларынын чечимдерин (протоколун)

06 шайлоо процессинин субъектеринин (катышуучуларынын) чечимдерин араткеттерин (аракетсизидигин.

Шайлоо комиссияларына даттануу, арыз берүүнүн мөөнөттөрү:

Шайлоо укуктары бузулгандыгы тууралуу субъектке белгилүү болгон учурда же чечим кабыл алынгандан, аракеттерди (аракетсиздикти) жасагандан тартып токтоосуз -

БИРОК 3 КАЛЕНДАРДЫК КҮНДӨН КЕЧ ЭМЕС

!!! Арыздарды (даттанууларды) берүү мөөнөттөрү калыбына келтирилүүгө жатпайт.
Арыздарды (даттанууларды) берүү мөөнөтү чечим кабыл алынгандан, аракет (аракетсиздик) жасалгандан кийинки күнү башталат.

Көрсөтүлгөн мөөнөттөр аяктагандан кийин арыздар (даттануулар) кабыл алынбайт.

АРЫЗ ДАТТАНУУЛАРДЫ КАРОО МӨӨНӨТҮ

3 күн Шайлоо комиссиялары тарабынан арыздарды (даттанууларды) кароо мөөнөтү келип түшкөн учурдан тартып 3 күндүк мөөнөттө

5 күн Арыздарды (даттанууларды) кошумча кароо мөөнөтү 5 күндүк мөөнөттө

0 күн Добуш берердин алдыңкы күнү жана добуш берген күнү келип түшкөн даттануулар (арыздар) токтоосуз каралат

ШАЙЛОО КОМИССИЯЛАРЫНЫН ЧЕЧИМДЕРИНЕ ДАТТАНУУ ТАРТИБИ

Жарандардын шайлоо укуктарын бузган шайлоо комиссияларынын чечимдери, аракеттери (аракетсиздиги), алардын кызмат адамдарынын, жогору турган шайлоо комиссиясына даттанылышы мүмкүн

АШК

↓

БШК

↓

Бишкек ш. административдик соту

↓

Кыргыз Республикасынын Жогорку Соту

АРЫЗДАРДА КӨРСӨТҮҮГӨ ТИЙИШ:

- Арыз (даттануу) багышталган органдын аталышын
- Арыз ээси тууралуу маалыматтарды
- Аракеттери даттанылган комиссиянын аталышы
- Бузууларды баяндоо
- Бузууларды тастыктаган далилдерди
- Арыз ээсинин талабын
- Дата, арыз ээсинин кол тамгасы

Далил болуп саналт:

Көргөндөрдүн (күбөнүн) түшүнүк каты

Бузууларды айкындаган акт

Аудиожазылма, видеожазылма

Сүрөттөр

Талапкерлерге/саясий партияларга карата жоопкерчилик чаралары:

Эскертүү
бүткүл өнөктүктүн аралыгында добуш берүү күнүнө чейин
(«КР Президентин жана КР ЖК депутаттарын шайлоо жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 22-28-беренелеринде белгиленген талаптарды бузган учурда)

Талапкерди/саясий партияны каттоодон баш тартуу
(«КР Президентин жана КР ЖК депутаттарын шайлоо жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 53, 60-бер.)

Талапкерди / талапкерлердин тизмесин каттоосун жокко чыгаруу
(«КР Президентин жана КР ЖК депутаттарын шайлоо жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 46-б.)

Шайланган талапкерди каттоодон баш тартуу
(«КР Президентин жана КР ЖК депутаттарын шайлоо жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 46-б.)

Талапкерлерге/саясий партияларга карата жоопкерчилик чаралары:

- Эгерде жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоонун натыйжаларын белгилөөдөн кийин жана шайланган талапкерге мандат тапшырылганга чейин талапкерде пассивдүү шайлоо укугунун жоктугу тууралуу маалымат тастыкталса, ошондой эле талапкер каза болгондо, ал талапкерди шайлоо тууралуу чечим Борбордук шайлоо комиссиясы тарабынан жокко чыгарылат.

- Мындай учурда партиянын тизмесинен кийинки шайланган талапкер катталат.

Добуш берүүнүн жыйынтыгы жана шайлоонун натыйжалары боюнча жоопкерчилик чаралары:

Шайлоолорду болбой калды деп таануу

Добуш берүүнүн жыйынтыгын анык эмес деп таануу

Шайлоонун натыйжаларын анык эмес деп таануу

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКСИНИН НОРМАЛАРЫН БУЗГАНДЫГЫ ҮЧҮН ЖООПКЕРЧИЛИККЕ ТАРТУУГА ЫЙГАРЫМ УКУКТУУ ОРГАНДАР

1. Кодекстин 60-62, 64-69-беренелеринде каралган бузуулар боюнча шайлоо комиссиялары

2. Кодекстин 63-беренесинде каралган бузуулар боюнча ички иштер органдары

3. Кодекстин 437-беренесинде каралган бузуулар боюнча соттор прокурорлор тарабынан козголгон иштерди карашат жана жаза чараларын көрүшөт

Бузуулар тууралуу иштерди кароонун жол-жоболору

ЖМК, интенеттеги арыздар, билдирүүлөр; ЖОБ органдарынан, укук коргоо органдарынын материалдар шашылыш линияга телефон чалуулар жана байланыштын башка каналдарынан кабарлоолор

АШК, БШК

Даттануулар боюнча ЖТ

Даттануунун, арыздын негизи боюнча алдын ала кароо

ШАЙЛОО КОМИССИЯЛАРЫНДАГЫ ЖУМУШЧУ ТОПТОР:

Шайлоо субъектилерин арыз жана даттанууларын кароо боюнча Жумушчу топ

Ыкчам чара көрүү боюнча Координациялык топ

Көзөмөлдөө-текшерүү тобу

Шайлоо алдындагы үгүт жана маалымдоо иштери боюнча Жумушчу топ

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

60-берене. Шайлоо процессинин катышуучуларынын укуктарын бузуу

Шайлоочунун, шайлоо комиссиясынын мүчөсүнүн, Кыргыз Республикасынын Президенттигине талапкердин, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин, жергиликтүү кеңештин депутаттыгына талапкердин же жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысы кызмат ордуна талапкердин, талапкердин ишенимдүү адамынын, ыйгарым укуктуу өкүлүнүн, байкоочунун, эл аралык байкоочунун укуктарын бузуу –

жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч (10 000 сом), юридикалык жактарга 280 эсептик көрсөткүч (28 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

61-берене. Шайлоо комиссиясынын ыйгарым укуктарынын чектеринде кабыл алынган чечимдерди жана талаптарды аткарбоо

Жеке жана юридикалык жактардын шайлоо жөнүндө мыйзамдарда каралган маалыматтарды же материалдарды белгиленген мөөнөттөрдө шайлоо комиссиясына бербөөсү, ошого тете шайлоону даярдоо жана өткөрүү үчүн зарыл болгон шайлоо комиссиясынын ыйгарым укуктарынын чектеринде кабыл алынган шайлоо комиссиясынын чечимдерин жана талаптарын аткарбоосу, –

жеке жактарга 50 эсептик көрсөткүч (5000 сом), юридикалык жактарга 170 эсептик көрсөткүч (17 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

62-берене. Шайлоочулардын жана шайлануучу кызмат ордуна талапкерлердин билип туруп анык эмес маалыматтарды берүүсү

1. Жарандын шайлоо комиссиясына, каттоо органына шайлоочуларды каттоо жана тизмеге киргизүү максатында билип туруп туура эмес маалыматтарды берүүсү, ошого тете шайлоочулардын тизмесине киргизүү максатында мыйзамсыз каттоо боюнча башка адамдардын аракеттери –

200 эсептик көрсөткүч (20 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Кыргыз Республикасынын Президенттигине талапкердин, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин, жергиликтүү кеңештин депутаттыгына талапкердин, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органынын башчысынын кызмат ордуна талапкердин билип туруп шайлоо жөнүндө мыйзамдарда каралган анык эмес маалыматтарды, документтерди, анын ичинде башка мамлекеттин жарандыгы жоктугу тууралуу документти берүүсү, ошондой эле талапкерликке көрсөтүү, каттоо жана шайлануу үчүн тоскоол болгон маалыматтарды жашыруусу, –

200 эсептик көрсөткүч (20 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

63-берене. Шайлоочунун (референдумдун катышуучусунун) акчалай каражаттарды жана материалдык баалуулуктарды алуусу

Добушту сатып алуучулардын же алардын атынан чыккан жактардын пайдасына активдүү шайлоо укугун ишке ашыргандыгы үчүн шайлоочунун (референдумдун катышуучусунун) жеке өзү, же болбосо ортомчу аркылуу акчалай каражаттарды жана (же) материалдык баалуулуктарды алуусу -

10 эсептик көрсөткүч (1000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

Эскертүү. Ушул беренеде каралган аракеттерди жасаган адам, эгерде шайлоону жана референдумду даярдоонун жана өткөрүүнүн жүрүшүндө акчалай каражаттарды жана материалдык баалуулуктарды алгандыгы тууралуу өз ыктыяры менен билдирсе, жоопкерчиликтен бошотулат.

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

64-берене. Шайлоого катышуу үчүн өргүү берүүдөн баш тартуу

Депутаттыкка же башка шайлануучу кызматка талапкер болуп катталган талапкерге, талапкердин ишенимдүү адамына, же болбосо шайлоо комиссиясынын мүчөсүнө мамлекеттик бийлик органдарына же жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына шайлоону даярдоого жана өткөрүүгө катышуу үчүн мыйзамда каралган өргүүнү берүүдөн администрациянын (иш берүүчүнүн) баш тартуусу –

жеке жактарга 50 эсептик көрсөткүч **(5 000 сом),** юридикалык жактарга 100 эсептик көрсөткүч **(10 000 сом)** өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

65-берене. Шайлоо алдындагы үгүт жүргүзүү шарттарын бузуу

1. Шайлоочу, байкоочу, талапкер же анын өкүлү, ишенимдүү адамы тарабынан шайлоо жөнүндө мыйзамдарда каралган шайлоо алдындагы үгүт жүргүзүү шарттарынын бузулушу,

- жеке жактарга 75 (7000 сом) эсептик көрсөткүч өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Жалпыга маалымдоо каражаты тарабынан жасалган ошол эле жосун,

- жеке жактарга 100 эсептик көрсөткүч (10 000 сом), юридикалык жактарга 280 эсептик көрсөткүч (28 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

3. Саясий партия же анын өкүлү, ишенимдүү адамы тарабынан жасалган ошол эле жосун,

- жеке жактарга 200 эсептик көрсөткүч (20 000 сом), юридикалык жактарга 650 эсептик көрсөткүч (65 000 сом), өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

66-берене. Талапкер жөнүндө билип туруп жалган маалыматтарды жайылтуу

Депутаттыкка же башка шайлануучу кызмат ордуна талапкер жөнүндө талапкердин ар-намысына же кадыр-баркына шек келтирген маалыматтарды билип туруп жайылтуу, –

- жеке жактарга 125 эсептик көрсөткүч (12 500 сом), юридикалык жактарга 350 эсептик көрсөткүч (35 000 сом), өлчөмүндө айып пул салууга алып келет

67-берене. Талапкердин ар-намысына, кадыр-баркына жана ишкердик беделине шек келтирген маалыматтарды жалпыга маалымдоо каражаттарынын жайылтуусу

Шайлоо дайындалгандан тартып шайлоонун жыйынтыктары расмий жарыяланганга чейинки мезгил ичинде талапкердин, саясий партиянын ар-намысына, кадыр-баркына жана ишкердик беделине шек келтирген маалыматтарды жалпыга маалымдоо каражаттарынын жайылтуусу, –

юридикалык жактарга 175 эсептик көрсөткүч (17 500 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

68-берене. Жашыруун үгүт материалдарын жайылтуу

Мамлекеттик бийлик органдарына, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына шайлоону даярдоо жана өткөрүү мезгилинде, же болбосо референдум мезгилинде алардын чыгарылышы үчүн жооптуу уюмдар жана адамдар жөнүндө маалыматтар камтылбаган үгүттүк басма материалдарын, же болбосо чет өлкөдө даярдалган материалдарды жайылтуу, –

жеке жактарга 125 эсептик көрсөткүч (12 500 сом), юридикалык жактарга 350 эсептик көрсөткүч (35 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

69-берене. Үгүт материалдардын жок кылуу же бузуу

Депутаттыкка же башка шайлануучу кызматка талапкердин портретин, укма-көрмө материалдарын, анын өмүр баяны жазылган плакатты, же болбосо имараттарда, курулмаларда же башка объекттерде илинген башка үгүт материалдарын атайылап жок кылуу, же болбосо бузуу,

- жеке жактарга 75 эсептик көрсөткүч (7 500 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

Эскертүү. Үгүт материалдары имараттын, курулманын же башка объекттин менчик ээсинин (ээсинин) макулдугу жок илинсе, ал ушул берене боюнча жоопкерчиликтен бошотулат.

УКУК БУЗУУЛАР ЖӨНҮНДӨ КОДЕКС

437-берене. Административдик ресурсту кыянаттык менен пайдалануу

1. Шайлоону жана референдумду даярдоонун, өткөрүүнүн жүрүшүндө, добуш берүү күнү талапкердин, мамлекеттик жалпыга маалымдоо каражаттарынын жана интернет-басылмалардын жетекчилеринин административдик ресурсту кыянаттык менен пайдалануусу,

- жеке жактарга 200 эсептик көрсөткүч (20 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

2. Ошол эле аракет, мамлекеттик жана муниципалдык кызматчылар, мамлекеттик жана муниципалдык уюмдардын жетекчилери, ошондой эле 30 пайыздан ашык мамлекеттик (муниципалдык) үлүшү бар уюмдардын жетекчилери тарабынан жасалса,

- жеке жактарга, кызмат адамдарына 200 эсептик көрсөткүч (20 000 сом) өлчөмүндө айып пул салууга алып келет.

.

КР Жазык кодексинде каралган жоопкерчилик

195-берене. Шайлоо укуктарын жүзөгө ашырууга тоскоолдук кылуу

1. Жарандын өз шайлоо укуктарын же референдумга катышуу укугун эркин жүзөгө ашырууга тоскоолдук кылуу, добуш берүүнүн жашырындуулугун бузуу,

- кырктан жүз саатка чейин коомдук иштерге же эки айдан бир жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же 200дөн 500 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга жазаланат.

2. Шайлоо комиссияларынын, шайлоо комиссиясынын ишине кийлигишүү аркылуу референдум өткөрүү боюнча комиссиялардын, референдум өткөрүү боюнча комиссиянын ишине же болбосо шайлоо комиссиясынын мүчөсүнүн, өз милдеттерин аткаруу менен байланышкан, анын ичинде алардын чечимдерине таасир көрсөтүү максатында кызмат ордун же кызмат абалын пайдалануу менен референдум өткөрүү боюнча комиссиянын ишине тоскоолдук кылуу, атап айтканда, кызмат адамынын талапкерлерди, талапкерлердин тизмелерин каттоо, шайлоочулардын, референдумга катышуучулардын добуштарын эсептөө же башка маселелер боюнча талап коюшу же көрсөтмө бериши, же болбосо, шайлоо процессинде колдонулуучу мамлекеттик маалымат системаларынын ишин бузууга атайылап аракет жасоо же маалыматтарын бурмалоо, -

жүздөн үч жүз саатка чейин коомдук иштерге же бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же 500дөн 1000 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга жазаланат.

3. Ушул берененин 1 жана 2-бөлүктөрүндө каралган ошол эле жосундар:

1) алдоо, мажбурлоо, зомбулук колдонуу же зомбулук колдоном деп коркутуу менен коштолсо;
2) өзүнүн кызматтык абалынан пайдалануу менен адам тарабынан жасалса;
3) адамдардын тобу тарабынан жасалса;
4) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан жасалса;
5) уюшкан топ тарабынан жасалса;
6) кылмыштуу коомдоштуктун курамында жасалса,
7) электрондук шайлоо системасынын иштөөсүнүн белгиленген тартибин бузуу жолу менен жасалса,

- бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же 1000ден 2000 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

КР Жазык кодексинде каралган жоопкерчилик

196-берене. Шайлоочулардын добуштарын сатып алуу

1. Шайлоо өткөрүү мезгилинде акчалай каражаттарды берүү же болбосо таратуу, материалдык баалуулуктарды тапшыруу же кандайдыр-бир кызматты же башка байгерчиликти алууга көмөктөшүү жолу менен шайлоочулардын добуштарын сатып алуу, ошого тете эл алдында аларга убада берүү, -

500дөн 1000 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга жазаланат.

2. Кыргыз Республикасынын Президенттигине, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин же жергиликтүү кеңештин депутаттыгына, мамлекеттик бийликтин шайлануучу башка органдарына жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына талапкер, ошого тете талапкердин жубайы, жакын туугандары жана алардын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү, ишенимдүү адамдары тарабынан жасалган ошол эле жосун, -

1000ден 2000 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

КР Жазык кодексинде каралган жоопкерчилик

197-берене. Шайлоо өнөктүгүн каржылоо тартибин бузуу

Талапкердин, саясий партиянын шайлоо өнөктүгүн, референдум өткөрүү боюнча демилгечи топтун ишин каржылоонун тартибин төмөнкүлөрдү жасоо менен бузуу:

1) шайлоодо же референдумда белгилүү натыйжага жетүү максатында, тиешелүү фондду кыйгап өтүү менен талапкерге, саясий партияга, референдум өткөрүү боюнча демилгечи топко ири өлчөмдөгү акча же башка материалдык каражаттарды берүү;

2) шайлоодо же референдумда белгилүү натыйжага жетүү максатында шайлоо фонддоруна, референдум фонддоруна которулбаган ири суммадагы акча каражаттарын чыгымдоо;

3) шайлоо же референдум менен түздөн-түз же кыйыр байланышкан жана шайлоодо же референдумда белгилүү натыйжаны алууга же референдумду өткөрүү демилгесин коюуга багытталган, тиешелүү фонддон акысын төлөөсүз же тиешелүү фонддон негизсиз төмөндөтүлгөн баада акы төлөө менен ири өлчөмдө жүзөгө ашырылган акы төлөнүүчү жумуштарды аткаруу, товарларды сатып өткөрүү, акы төлөнүүчү кызматтарды көрсөтүү;

4) шайлоо же референдумдар жөнүндө мыйзамдарда тыюу салынган кайрымдуулук каражаттарын алмаштырылган жактар аркылуу шайлоо фондуна же референдум фондуна ири өлчөмдө төгүү,

- үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызмат ордун ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратууга, же бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же 1000ден 2000 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга, же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

Эскертүү. Ушул Кодекстин 197 жана 198-беренелеринде ири өлчөм деп ушул беренеде көрсөтүлгөн жосундарды жасаган учурга карата шайлоо жана референдум жөнүндө мыйзамдарда белгиленген талапкердин, саясий партиянын шайлоо фондунун, референдум фондунун бардык каражаттарынын чыгымдарынын чектелген суммасынын ондон биринен ашкан, бирок мында 5000 эсептик көрсөткүчтөн кем эмесин түзгөн акчанын суммасынын өлчөмү, мүлктүн же мүлктүк мүнөздөгү пайданын наркы таанылат.

КР Жазык кодексинде каралган жоопкерчилик

198-берене. Шайлоону же референдумду өткөрүүдө каражаттарды мыйзамсыз пайдалануу

Талапкердин, саясий партиянын талапкеринин же болбосо референдум өткөрүү боюнча демилгечи топтун ыйгарым укуктуу өкүлүнүн, алардын каржы маселелери боюнча ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн төмөнкүдөй жолдор менен жасаган аракеттери:

1) шайлоо өнөктүгүн өткөрүү же референдумду өткөрүү демилгесин көтөрүү максатында шайлоо фондуна, референдум фондуна түшпөгөн каржы же материалдык каражаттарды ири өлчөмдө пайдалануу;

2) шайлоо жана референдум жөнүндө мыйзамдарда тыюу салынган жана атайын шайлоо эсебине, референдум фондунун атайын эсебине которулган кайрымдуулук каражаттарын ири өлчөмдө чыгымдоо,

- үч жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызмат ордун ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратууга, же бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же 1000ден 2000 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга, же беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

КР Жазык кодексинде каралган жоопкерчилик

199-берене. Шайлоо документтерин бурмалоо

1. Шайлоо документтерин, референдум документтерин бурмалоо, добуштарды билип туруп туура эмес эсептөө же шайлоонун, референдумдун натыйжаларын билип туруп туура эмес белгилөө, эгерде шайлоо комиссиясынын, референдум өткөрүү боюнча комиссиянын мүчөсү, талапкер же анын ыйгарым укуктуу өкүлү, ишенимдүү адамы, ошого тете саясий партиянын, референдум өткөрүү боюнча демилгечи топтун ыйгарым укуктуу өкүлү тарабынан ушул жосундар жасалса,

- бир жылдан үч жылга чейинки мөөнөткө түзөтүү жумуштарына, же эки жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызмат ордун ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратуу менен беш жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.

2. Төмөнкүдөй жасалган ошол эле жосундар:

1) шайлоо комиссиясынын же референдум өткөрүү боюнча комиссиянын төрагасы, төрагасынын орун басары, катчысы тарабынан;

2) адамдардын тобу тарабынан;

3) алдын ала бүтүм боюнча адамдардын тобу тарабынан;

4) электрондук шайлоо системасынын иштөөсүнүн белгиленген тартибин бузуу жолу менен,

- 1000ден 2000 эсептик көрсөткүчтөргө чейин айып салууга же эки жылга чейинки мөөнөткө белгилүү бир кызмат ордун ээлөө же белгилүү бир иш менен алектенүү укугунан ажыратуу менен беш жылдан сегиз жылга чейинки мөөнөткө эркиндигинен ажыратууга жазаланат.